

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ: ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Образац 3

ИЗВЈЕШТАЈ о оцјени урађене докторске дисертације

1. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ		
Орган који је именовано комисију: Сенат Универзитета у Бањој Луци, на основу Приједлога одлуке Научно-наставног вијећа Филозофског факултета (број 07/3.990-15/24, од 12.06.2024. године)		
Датум именовања комисије: 04.07.2024. године		
Број одлуке: 02/04-3.1453-57/24		
Чланови комисије:		
1. Проф. др Станковић-Јанковић, Тања	редовни професор	Педагошке науке, Методика васпитно- образовног рада
Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци		предсједник
Установа у којој је запослен-а		Функција у комисији
2. Проф. др Шиндић Радић, Александра	редовни професор	Педагошке науке, Методика васпитно- образовног рада
Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци		члан
Установа у којој је запослен-а		Функција у комисији
3. Проф. др Лепичник Водопивец, Јурка	редовни професор	Педагошке науке, Општа педагогија
Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
Педагошки факултет Универзитета на Приморском у Копру		члан
Установа у којој је запослен-а		Функција у комисији

2. ПОДАЦИ О СТУДЕНТУ						
Име, име једног родитеља, презиме: Тања, Чедомир, Глишић (рођ. Вујић)						
Датум рођења: 12.01.1986. године						
Мјесто и држава рођења: Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина						
2.1. Студије првог циклуса или основне студије или интегрисане студије						
Година уписа:	2004.	Година завршетка:	2009.	Просјечна оцјена током студија:	9,78	
Универзитет: Универзитет у Бањој Луци						
Факултет/и: Филозофски факултет						
Студијски програм: Педагогија						
Стечено звање: дипломирани педагог						
2.2. Студије другог циклуса или мастер студије						
Година уписа:	2010.	Година завршетка:	2014.	Просјечна оцјена током студија:	10	
Универзитет: Универзитет у Бањој Луци						
Факултет/и: Филозофски факултет						
Студијски програм: Педагогија						
Назив завршног рада другог циклуса или мастер тезе, датум одбране: Педагошко-методичке вриједности дјечијих питања у организованом процесу предшколског васпитања, 15.07.2014. године						
Ужа научна област завршног рада другог циклуса или мастер тезе: Методика васпитно-образовног рада						
Стечено звање: магистар педагогије						
2.3. Студије трећег циклуса						
Година уписа:	2016.	Број ECTS остварених до сада:	180	Просјечна оцјена током студија:	9,83	
Факултет/и: Филозофски факултет						
Студијски програм: Педагогија						
2.4. Приказ научних и стручних радова студента						
РБ	Подаци о референци				Категорија ¹	
1.	Glišić, T., Šindić, A., & Lepičnik-Vodopivec, J. (2024). Assessment of early childhood teachers' competencies for care and education of toddlers. <i>Pedagoška obzorja</i>, 39(1), 17–31. https://www.dsposi/index.php/dspo/article/view/122/version/122 (оригинални научни рад)				Scopus	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет					ДА	НЕ

¹ Категорија се односи на оне часописе и научне скупове који су категорисани у складу са Правилником о публикавању научних публикација („Службени гласник РС”, бр. 77/17) и Правилником о мјерилима за остваривање и финансирање Програма одржавања научних скупова („Службени гласник РС”, бр. 102/14) односно припадност рада часописима индексираним у свјетским цитатним базама.

истраживања докторске дисертације			
РБ		Категорија	
2.	Глишић, Т. (2023). Васпитач у остваривању континуитета у предшколском васпитању и образовању. <i>Наша школа</i> , 29(2). Рад је у припреми за штампу. (оригинални научни рад)	ERIH PLUS	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
3.	Šindić, A., Glišić, T. , i Lepičnik-Vodopivec, J. (2024). Predispozicije i preporuke za uspješan odgoj i skrb djece jasličke dobi. U A. Višnjić-Jevtić, i H. Biškup (ur.), <i>Perspektiva djeteta za održivu budućnost: zbornik radova s međunarodnog znanstveno-stručnog skupa OMEP 2023</i> (str. 40–50). Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, OMEP Hrvatska. https://omep.hr/radovi/Zbornik_OMEPEP_2023.pdf (оригинални научни рад)	Међународни научни скуп	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
4.	Popović, K., Glišić, T. , i Jorgić, D. (2023). Percepcija studenata o vrijednostima i ograničenjima nastave na daljinu tokom pandemije COVID-19. <i>Research in Pedagogy</i> , 13(1), 119–130. https://doi.org/10.5937/IstrPed2301119P (оригинални научни рад)	DOAJ	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
5.	Glišić, T. (2021). <i>Vaspitanje i njega djece uzrasta do tri godine iz ugla poštovanja</i> . Filozofski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci.	Научна монографија од националног значаја	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
6.	Stanković Janković, T., Partalo S., Josifović Elezović, S., Glišić, T. , i Kević Zrnić, S. (2021). <i>Vršnjačko obrazovanje u inkuziji. Inicijalni priručnik za studente i nastavnike</i> . Filozofski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci.		
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
7.	Глишић, Т. (2020). Интеракција детета и васпитача иницирана дечјим питањем. [Teacher-child interaction initiated with children's questions]. <i>Зборник Института за педагошка истраживања</i> , 52(1). 181–215. https://doi.org/10.2298/ZIP12001181G (оригинални научни рад)	Scopus ERIH PLUS	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
8.	Glišić, T. (2019). Primjena intervjua u istraživanjima sa djecom predškolske	Међународни	

	dobi. U M. Orel, i C. Jurjevčić (ur.), <i>Zborniku radova sa međunarodne konferencije EDUvision 2019, Modern Approaches to Teaching the Coming Generations</i> (str. 1010–1020). EDUvision. (оригинални научни рад)	научни скуп	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
9.	Глишић, Т. (2018). Дјечја питања у педагошко-методички обликованом окружењу предшколске установе. У С. Маринковић (ур.), <i>Зборнику радова са међународног научног скупа Језик, култура и образовање</i> (стр. 425–440). Педагошки факултет. (прегледни научни рад)	Међународни научни скуп	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
10.	Глишић, Т. (2018). Улога ментора у инклузији студената са инвалидитетом. У Д. Јоргић (ур.), <i>Зборнику радова са мултидисциплинарног научног скупа: Инклузија студената са инвалидитетом</i> (стр. 115–135). Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци. (прегледни научни рад)	Научни скуп	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
11.	Glišić, T. (2017). Uloga Karijernih centara/Centara za podršku studentima sa invaliditetom. U D. Jorgić (ur.), <i>Obuka studenata s invaliditetom</i> (str. 20–26). Centar modernih znanja. (прегледни научни рад)	Научна монографија од националног значаја	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
12.	Глишић, Т. (2017). Зашто дјеца питају – нова класификација питања предшколске дјеце. <i>Иновације у настави</i> , 30(2), 114–127. doi: 10.5937/inovacije1702114G (оригинални научни рад)	DOAJ ERIH PLUS	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
13.	Глишић, Т. (2016). Питање у васпитно-образовном процесу. <i>Наша школа</i> , 78(1–2), 65–80. doi: 10.7251/NSK1601065G (оригинални научни рад)		
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
РБ		Категорија	
14.	PribišeV Beleslin, T., Šindić, A. i Vujić, T. (2015). Model integriranja posebnih metodika odgoja u ranom djetinjstvu: perspektive studenata o njihovom učenju u autentičnim okruženjima. <i>Croatian Journal of Education</i> , 17(1), 179–195. doi:10.15516/cje.v17i0.1485 (оригинални научни рад)	WoS	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>

РБ		Категорија
15.	Вујић, Т. (2014). Питања предшколске дјеце у функцији развоја критичког мишљења. У Д. Бранковић (ур.), <i>Зборнику радова са научног скупа Бањалучки новембарски сусрети: Критичко мишљење – фактор развоја науке и друштва</i> (стр. 355–364). Филозофски факултет Универзитета Бањој Луци. (оригинални научни рад)	Научни скуп
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u> <u>НЕ</u>
РБ		Категорија
16.	Скопљак, М., Прибишев Белеслин, Т. и Вујић, Т. (2013). Противурјечности у развоју професије педагога. У Д. Бранковић (ур.), <i>Зборнику радова са научног скупа Бањалучки новембарски сусрети: Вриједности и противурјечја друштвене стварности</i> (стр. 235–250). Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци. (оригинални научни рад)	Научни скуп
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u> <u>НЕ</u>
РБ		Категорија
17.	Pribiřev Beleslin, T. and Vujić, T. (2013). Acquiring methodical skills of pre-service preschool teachers: From abstract knowledge to situation-based learning. <i>Metodički obzori</i> , 8(2013)2(8), 47–65. https://doi.org/10.32728/mo.08.2.2013.04 (оригинални научни рад)	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u> <u>НЕ</u>
РБ		Категорија
18.	Скопљак, М., Партало, С. и Вујић, Т. (2011). Праћење и оцјењивање студената у настави по болоњском систему. У Д. Бранковић (ур.), <i>Зборнику радова са научног скупа Бањалучки новембарски сусрети: Квалитет научног и наставног рада и болоњски процес</i> (стр. 225–240). Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци. (оригинални научни рад)	Научни скуп
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		<u>ДА</u> <u>НЕ</u>

3. УВОДНИ ДИО ОЦЈЕНЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов докторске дисертације: *Педагошко-методичке вриједности и примјенљивост идеја Еми Пиклер у контексту савременог јасличког васпитања и образовања*

Научно поље и ужа научна област: педагошке науке, методике васпитно-образовног рада

Тема докторске дисертације је одобрена 29.09.2022. године Одлуком бр. 02/04-3.1395-104/22 коју је Сенат Универзитета у Бањој Луци донео на основу Приједлога одлуке бр. 07/3.1390-14/22 Научно-наставног вијећа Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци од 14.09.2022. године.

Извјештај комисије за оцјену подобности студента, теме и ментора за израду докторске дисертације је прихваћен 29.09.2022. године Одлуком бр. 02/04-3.1395-

104/22 коју је Сенат Универзитета у Бањој Луци донио на основу Приједлога одлуке бр. 07/3.1390-14/22 Научно-наставног вијећа Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци од 14.09.2022. године.

Садржај докторске дисертације са ознакама броја страница је следећи:

УВОД (стр. 1-2)

ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ ИСТРАЖИВАЊА (стр. 3)

Дјеца јасличког узраста (стр. 3-5)

Васпитање дјеце јасличког узраста и сродни појмови (стр. 6-7)

Теорије о развоју и учењу дјеце јасличког узраста (стр. 8)

Болбијева теорија афективног везивања (стр. 8-14)

Пијажеова когнитивно-развојна теорија (стр. 14-18)

Социо-културна теорија Виготског (стр. 18-21)

Развој дјеце од рођења до треће године (стр. 21-28)

Подржавање развоја дјеце од рођења до треће године (стр. 29)

Подржавање моторичког развоја (стр. 29-32)

Подржавање когнитивног развоја (стр. 32-34)

Подржавање развоја комуникације и говора (стр. 34-36)

Подржавање социо-емоционалног развоја (стр. 36-38)

Јаслице – институционални контекст васпитања и њега дјеце јасличког узраста (стр. 39)

Потреба за институционалним васпитањем и образовањем дјеце јасличког узраста (стр. 39-41)

Карактеристике јасличког институционалног васпитања у Републици Српској (стр. 41-43)

Пиклер приступ организацији васпитања и њега дјеце јасличког узраста (стр. 44)

Еми Пиклер и настанак Пиклер приступа (стр. 44-47)

Обилежја Пиклер приступа (стр. 47-53)

Значај рада Еми Пиклер (стр. 53-55)

Пиклер приступ данас (стр. 55-58)

ПРЕГЛЕД ТАНГЕНТНИХ ИСТРАЖИВАЊА (стр. 59-64)

МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА (стр. 65)

Проблем и предмет истраживања (стр. 65-66)

Значај истраживања (стр. 66-68)

Циљеви, задаци и хипотезе истраживања (стр. 68-71)

Варијабле истраживања (стр. 72)

Методе, технике и инструменти истраживања (стр. 73)

Научно-истраживачке методе (стр. 73)

Истраживачке технике и инструменти (стр. 74-78)

Популација и узорак емпиријског истраживања (стр. 78-80)

Организација и ток истраживања (стр. 80-81)

I фаза (стр. 81-83)

II фаза (стр. 83-85)

III фаза (стр. 85-88)

Квалитативна и квантитативна обрада података (стр. 88-89)

Етичка разматрања (стр. 89-91)

РЕЗУЛТАТИ ТЕОРИЈСКОГ ПРОУЧАВАЊА (стр. 92)

Педагошко-методичке специфичности приступа Еми Пиклер за рад у јасличким групама (стр. 92-109)

Приступ Еми Пиклер у релацији са савременим приступима у организацији јасличког васпитно-образовног процеса (стр. 109)

Приступ Еми Пиклер и развојно примјерена праксе (стр. 109-113)

Приступ Еми Пиклер и приступ заснован на односима (стр. 114-118)

РЕЗУЛТАТИ ЕМПИРИЈСКОГ ИСТРАЖИВАЊА (стр. 119)

Педагошко-методичке специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама у Републици Српској (стр. 119-120)

Факторска анализа скале СВПМВ/Пиклер (стр. 120-125)

Анализа дескриптивних статистичких показатеља у оквиру четири добијене компоненте и узорка васпитача у вези усаглашености рада у јасличким групама у Републици Српској и приступа Еми Пиклер (стр. 126—127)

Резултати квалитативне анализа садржаја транскрипата иницијалних интервјуа са васпитачима (стр. 127-131)

Синтеза резултата о усаглашености педагошко-методичких специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама у Републици Српској и приступа Еми Пиклер (стр. 131-132)

Педагошко-методичке специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама и изабрани показатељи квалитета васпитно-образовног процеса (стр. 133)

Педагошко-методичке специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама и нивои благостања и укључености дјецe (стр. 133-137)

Педагошко-методичке специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама и односи дјецe и васпитача (стр. 138-142)

Ефекти акционог истраживања примјене Програма обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама (стр. 142)

Програм обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама и нивои благостања и укључености дјецe (стр. 142-144)

Програм обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама и односи између дјецe и васпитача (стр. 144-145)

Резултати акционог истраживања примјене програма обуке васпитача (стр. 146-157)

ДИСКУСИЈА РЕЗУЛТАТА ЕМПИРИЈСКОГ ИСТРАЖИВАЊА (стр. 158)

Усаглашеност педагошко-методичких специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама у Републици Српској и приступа Еми Пиклер (стр. 158-163)

Рад по приступу Еми Пиклер и благостање и укљученост дјецe (стр. 164-167)

Рад по приступу Еми Пиклер и односи дјецe и васпитача (стр. 168-169)

Примјенљивост приступа Еми Пиклер у савременом контексту организације јасличног васпитно-образовног процеса (стр. 169-173)

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА (стр. 174-179)

ЛИТЕРАТУРА (стр. 180-202)

ПРИЛОЗИ (стр. 203)

Прилог 1: Левенска скала благостања и укључености са примјером опсервационог протокола за биљежење (стр. 204-206)

Прилог 2: Водичи дубинских интервјуа са васпитачима (стр. 207-211)

Прилог 3: Скала – однос дјетета и васпитача (СОДВ), кратка верзија (стр. 212)

Прилог 4: Релијабилност кратке верзије Скале – однос дјетета и васпитача (СОДВ) (стр. 213)

Прилог 5: Скала ставова васпитача о педагошко-методичким специфичностима њиховог рада у јасличким групама у односу на приступ Еми Пиклер (СВПМВ/Пиклер) – почетна верзија (стр. 214-216)

Прилог 6: План и календар рада за Програм обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама (стр. 217-220)

Прилог 7: Примјери писаних материјала креираних за Програм обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама (стр. 221-235)

Прилог 8: Факторска анализа Скале СВПМВ/Пиклер (стр. 236-248)

Прилог 9: Релијабилност Скале СВПМВ/Пиклер (стр. 249-235)

Прилог 10: Дескриптивне статистичке табеле у вези са првим задатком емпиријског истраживања (стр. 254-255)

Прилог 11: Статистичке табеле у вези са другим задатком емпиријског истраживања (стр. 256-270)

Прилог 12: Дескриптивни статистички показатељи у вези са васпитачима и групама учесницима акционог истраживања (стр. 271)

Прилог 13: Примјери давања повратних информација васпитача у писменој форми унутар предвиђене скрипте (стр. 272-273)

Докторска дисертација је написана латиничним писмом, на српском језику. Писана је фонтом *Times New Roman*, са словима у величини 12, проредом од 1,5 и у формату А4. Укупан обим дисертације је 283 станице, од чега 10 нунумерисаних (насловне странице на српском и енглеском језику, резиме на српском и енглеском језику, страницу са посветом и садржај дисертације) и 273 нунумерисане странице. Структуру дисертације чини сљедећих 10 поглавља: Увод (на 2 странице), Теоријске основе истраживања (на 56 страница), Преглед тангентних истраживања (на 6 страница), Методологија истраживачког рада (на 27 страница), Резултати теоријског проучавања (на 27 страница), Резултати емпиријског истраживања (на 39 страница), Дискусија резултата емпиријског истраживања (на 16 страница), Закључна разматрања (на 6 страница), Литература (на 23 странице), Прилози (на 71 странице). Дисертација садржи 25 табела, 1 схему и у литератури наведене 293 референце. Писана је академским стилем уз поштовање АПА стила цитирања и навођења извора.

1. Наслов докторске дисертације.
2. Научно поље и ужа научна област.
3. Датум прихватања теме докторске дисертације и бројеви одлука одговарајућих органа чланица и Универзитета.
4. Датум прихватања Извјештаја комисије за оцјену подобности студента, теме и ментора за израду докторске дисертације и бројеви одлука одговарајућих органа чланица и Универзитета.
5. Садржај докторске дисертације уз навођење броја страна.
6. Истаћи основне податке о докторској дисертацији: обавезно укључујући обим, број и називе поглавља, број табела, слика, шема, графикона и број литературних навода.

4. УВОД И ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ

Кандидаткиња Тања Глишић у дисертацији се бави теоријским проучавањима Пиклер приступа и начинима и могућностима подстицања васпитања и њега, те развоја и учења дјече јасличког узраста путем његове примјене, као и емпиријским истраживањем примјенљивости и вриједности овог приступа у контексту савременог јасличког васпитања и обазовања са нагласком на институционални јаслички контекст Републике Српске. Истраживање је спровела након што је утврдила да је значајно мање теоријских разматрања и емпиријских истраживања посвећених васпитању и њези дјече јасличког узраста у односу на дјецу узраста изнад треће године. Приступ Еми Пиклер је издвојила као један од ријетких приступа који је настао за потребе рада са дјецом јасличког узраста. Различити аутори чија схватања кандидаткиња анализира и приказује у дисертацији указали су на педагошку вриједност овог приступа. Међу идејама Еми Пиклер кандидаткиња је издвојила оне које имају потенцијал унапређивања квалитета савременог васпитно-образовног процеса у јасличким групама.

Постављени *проблем истраживања* је разматрање идеја Еми Пиклер и Пиклер приступа у контексту савременог јасличког васпитно-образовног процеса.

Предмет истраживања је испитивање педагошко-методичких специфичности приступа Еми Пиклер и могућности њихове примјене у условима организације савременог институционалног васпитно-образовног процеса у јасличким групама, те утврђивање педагошко-методичких вриједности овог приступа.

У дисертацији су постављена два циља: циљ теоријског проучавања и циљ емпиријског истраживања.

Циљ теоријског проучавања је утврдити педагошко-методичке специфичности рада у јасличким групама по приступу Еми Пиклер, те утврдити које идеје и препоруке приступа Еми Пиклер су усаглашене са изабраним савременим приступима у организацији јасличког васпитно-образовног процеса. Разложен је на два *задатка теоријског проучавања*:

1. Идентификовати педагошко-методичке специфичности рада у јасличким групама по приступу Еми Пиклер на основу анализе доступних извора овог приступа.
2. Утврдити усаглашеност између приступа Еми Пиклер и два изабрана савремена приступа у организацији јасличког васпитно-образовног процеса: приступа развојно примјерене праксе и приступа заснованог на односима.

Општа хипотеза теоријског проучавања гласи: могуће је утврдити различите педагошко-методичке специфичности рада у јасличким групама по приступу Еми Пиклер као и идентификовати идеје и препоруке приступа Еми Пиклер које су усаглашене са изабраним савременим приступима у организацији јасличког васпитно-образовног процеса. Разложена је на двије *посебне хипотезе теоријског проучавања*:

1. Могуће је идентификовати различите педагошко-методичке специфичности у погледу свих сегмената рада са јасличким групама по приступу Еми Пиклер на основу анализе доступних извора овог приступа.
2. Могуће је препознати идеје и препоруке приступа Еми Пиклер које су усаглашене са онима које се могу наћи у два изабрана савремена приступа у организацији јасличког васпитно-образовног процеса: приступа развојно примјерене праксе и приступа заснованог на односима.

Циљ емпиријског истраживања је идентификовати педагошко-методичке специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама у Републици Српској које су усаглашене са специфичностима рада по приступу Еми Пиклер, потом испитати могућности и ефекте примјене приступа Еми Пиклер у организацији васпитно-образовног процеса у јасличким групама, те извести закључке о његовим педагошко-методичким вриједностима.

Операционализован је кроз сљедеће задатке *емпиријског истраживања*:

1. Идентификовати педагошко-методичке специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама у Републици Српској које су усаглашене са радом по приступу Еми Пиклер.
2. Испитати у каквој су вези педагошко-методичке специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама у Републици Српској које су усаглашене са приступом Еми Пиклер са показатељима:
  - 2.1. ниво благостања и укључености дјецe;
  - 2.2. односи између дјецe и васпитача.
3. Утврдити да ли ће се и на који начин путем акционог истраживања у чијем је фокусу програм обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама изазвати позитивни ефекти у оквиру показатеља:
  - 3.1. ниво благостања и укључености дјецe;
  - 3.2. односи између дјецe и васпитача.
4. Провјерити примјенљивост одабраних елемената приступа Еми Пиклер у савременом контексту организације јасличког васпитно-образовног процеса Републике Српске путем акционог истраживања у чијем је фокусу програм обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама.

Општа хипотеза емпиријског истраживања гласи: на основу процјена васпитача могуће је уврдити педагошко-методичке специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама у Републици Српској које су усаглашене са специфичностима рада по приступу Еми Пиклер, те је могуће идентификовати различите могућности и позитивне ефекте примјене приступа Еми Пиклер у организацији васпитно-образовног процеса у јасличким групама, као и утврдити педагошко-методичке вриједности овог приступа.

Из ње су изведене четири *посебне хипотезе емпиријског истраживања* и њима одговарајуће четири *појединачне хипотезе*:

1. На основу процјена васпитача могуће је утврдити педагошко-методичке специфичности васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама у Републици Српској које су усаглашене са специфичностима рада по приступу Еми Пиклер.
2. Постоји повезаност између изабраних показатеља квалитета васпитно-образовног процеса и усаглашености педагошко-методичких специфичности рада васпитача са

приступом Еми Пиклер. Разложена је на двије појединачне хипотезе:

- 2.1. Постоји повезаност између нивоа благостања и укључености дјецe и усаглашености педагошко-методичких специфичности рада васпитача са приступом Еми Пиклер.
- 2.2. Постоји повезаност између односа дјецe и васпитача и усаглашености педагошко-методичких специфичности рада васпитача са приступом Еми Пиклер.
3. Постоји разлика у изабраним показатељима квалитета васпитно-образовног процеса дјецe у јасличким групама прије и након спроведеног акционог истраживања у чијем је фокусу програм обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама. Разложена је на двије појединачне хипотезе.
  - 3.1. Постоји разлика у нивоима благостања и укључености дјецe у јасличким групама прије и након спроведеног акционог истраживања у чијем је фокусу програм обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама.
  - 3.2. Постоји разлика у погледу двије димензије односа дјецe и васпитача – блискост и конфликт, прије и након спроведеног акционог истраживања у чијем је фокусу програм обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама.
4. Могуће је идентификовати елементе приступа Еми Пиклер који су примјенљиви у условима организације савременог васпитно-образовног процеса у јасличким групама Републике Српске, као и позитивне ефекте њихове примјене, путем акционог истраживања у чијем је фокусу програм обуке васпитача за примјену идеја Еми Пиклер у јасличким групама.

У теоријском дијелу рада кандидаткиња анализира основне појмове који су кључни за постављену тему те даје одређења како су ти појмови схваћени и кориштени у дисертацији. Издаваја теорију атачмента, Пијажеову теорију и теорију Виготског као најзначајније за разумијевање развоја и учења дјецe на јасличком узрасту те приказује основна сазнања која у овом домену нуде споменуте теорије. Потом даје преглед основних савремених сазнања о развоју и учењу дјецe јасличког узраста те њиховом подстицању. Осврће се и на савремена схватања институционалног јасличког васпитања и образовања при чему се дотиче и његове потребе, те приказује основне специфичности организације институционалног јасличког васпитања и образовања Републике Српске. Приказује настанак Пиклер приступа и биографске податке његовог творца, Еми Пиклер, те образлаже основна обиљежја овог приступа, његово мјесто у савременој теорији и пракси васпитања и његе дјецe јасличког узраста те његов потенцијални значај за унапређивање праксе.

У дијелу рада који се бави анализом тангентних истраживања кандидаткиња је на основу критичке анализе доступне литературе закључила да је веома мали број истраживања која су проучавала специфичности и ефикасност Пиклер приступа, односно да није нашла истраживања која су детаљније емпиријски провјеравала ефикасност овог приступа изван контекста у којем је настао. Закључила је и да није нашла литературу која припада нашем говорном подручју а која разматра Пиклер приступ у цјелини, те да не постоје истраживања која се тичу проучавања примјене овог приступа унутар васпитно-образовног контекста Републике Српске и окружења. Због ових запажања, у овом дијелу рада приказује истраживања која је пронашла у оквиру литературе писане на енглеском језику. Издвојила је и анализирала неколико истраживања која су спроведена у посљедњих пет година, а која су разматрала специфичности и ефикасност Пиклер приступа. На примјер, пронашла је два истраживања фокусирана на посматрање понашања васпитача према дјеци током

ситуација оброка, а која су показала да специфични гестови и понашања васпитача које препоручује Пиклер приступ доприносе развоју способности саморегулације и аутономије на јасличком узрасту (Belza и сар., 2020), те да доприносе унапређивању квалитета укупне његе и васпитања у институционалним условима (Belza и сар., 2019). Анализирала и истраживање које је показало да су васпитачи поштовали основне захтјеве Пиклер приступа у јаслицама током ситуација помагања дјечи окол облачења пред излазак у двориште, те да су позитивни ефекти тога били развој партиципације и сарадње дјече, развој концепта бриге за себе и за друге, те развој самосталности у домену вјештина облачења (Belasko и сар., 2019). Кандидаткиња је издвојила и два истраживања посвећена анализи понашања Пиклер васпитача током дјечијих слободних активности чији резултати указују на позитивне ефекте у виду развоја самосталности, осјећаја личне компетентности, вјештина самосталног рјешавања проблема и саморегулације дјече јасличког узраста (Sagastui и сар., 2020), те подстицања унутрашње мотивације и воље за аутономним откривањем и учењем дјече (Sagastui и сар., 2022). На основу критичке анализе свих пронађених истраживања, кандидаткиња је закључила да резултати ових истраживања указују на ефикасност конкретних стратегија и начина рада које промовише Пиклер приступ, да постоји тенденција пораста интересовања педагошке науке и струке за овај приступ, те да је потребно да истраживања посвећена Пиклер приступу буду бројнија и методолошки разноврснија.

Кандидаткиња је темељно приступила идентификовању и издвајању научних сазнања које је уградилa у теоријски дио дисертације те је критички приступила издвајању и анализи тангентних истраживања. Овај рад је омогућио добру основу за постављање методолошког оквира за истраживање примјенљивости Пиклер приступа у савременом контексту јасличког васпитања и образовања.

Резултат рада кандидаткиње у оквиру теоријског проучавања Пиклер приступа је систематичан и детаљан приказ педагошко-методичких специфичности овог приступа у свим доменима рада са дјецом јасличког узраста у институционалним условима. Ове резултате кандидаткиња је користила као основу за емпиријску провјеру вриједности и могућности примјене овог приступа у истраживаном институционалном контексту. Укупни резултати рада кандидаткиње у оквиру дисертације нуде значајна педагошка сазнања усмјерена у правцу унапређивања васпитно-образовног процеса у јасличким групама.

Вриједност постављене теме дисертације је у томе што се тиче теоријски и емпиријски недовољно истраженог подручја јасличког васпитања и образовања, са нагласком на могућности његовог унапређивања. Кандидаткиња анализира и детаљно приказује Пиклер приступ који је глобално препознат као квалитетан и ефикасан у раду са дјецом јасличког узраста у институционалним условима, а који је у Републици Српској и окружењу непознат, идентификације његове педагошко-методичке специфичности и даје изведбени модел за примјену у јаслицама. Теоријске поставке и изведбене специфичности овог приступа чини доступним јавности чиме омогућава њихово критичко сагледавање из перспективе васпитно-образовне и културолошке стварности Републике Српске. Израђен програм акционог истраживања пружа могућност понављања и провјеравања вриједности и ефикасности Пиклер приступа у пракси, те обучавања практичара за његову примјену. Синтеза укупних резултата теоријског и емпиријског рада указује на начине унапређивања васпитно-образовног процеса у јасличким групама, те тиме у одређеној мјери допуњава теорију предшколског васпитања, односно методiku васпитно-образовног рада са дјецом јасличког узраста. Сазнања до којих је кандидаткиња дошла имају потенцијал да

изазову интересовање васпитача, педагога, руководиоца предшколских установа, креатора просвјетне политике, родитеља и других који се баве васпитањем и образовањем дјецe јасличког узраста.

1. Укратко описати разлоге због којих су истраживања предузета и представити проблем, предмет, циљеве и хипотезе.
2. На основу прегледа литературе, сажето приказати резултате претходних истраживања у вези проблема који је истраживан (водити рачуна да обухвата најновија и најзначајнија сазнања из те области код нас и у свијету).
3. Навести допринос тезе у рјешавању изучаваног предмета истраживања.
4. Навести очекивани научни и практични допринос дисертације.

5. МАТЕРИЈАЛ И МЕТОДОЛОГИЈА РАДА

Истраживање које је кандидаткиња спровела је мјешовитог типа јер је комбиновала квантитативни и квалитативни методолошки приступ. Истраживање је укупно трајало дванаест мјесеци, а подијелно је у три фазе. У првој фази истраживања кандидаткиња је вршила иницијална мјерења у оквиру изабраних показатеља. Другу фазу чини акционо истраживање организовано у виду обуке васпитача за примјену изабраних поступака Пиклер приступа у јасличким групама, за шта је израдила план и програм рада. У трећој истраживачкој фази кандидаткиња је вршила финална мјерења у оквиру изабраних показатеља. Дио емпиријског истраживања је имао „претест-посттест” дизајн, односно кандидаткиња је упоређивала иницијалне и финалне вриједности изабраних показатеља, како би утврдила има ли промјена које би се приписале дјеловању акционог истраживања. Узорак истраживања се мијењао у односу на истраживачке фазе. Популацију истраживања су чиниле јасличке групе и васпитачи који су у њима радили током радне 2023/2024. године на нивоу Републике Српске, односно дјеца која су похађала јасличке групе.

У истраживању је кандидаткиња комбиновала различите научно-истраживачке методе, те њима одговарајуће истраживачке технике и инструменте.

Од научно-истраживачких метода користила је:

- *методу теоријске анализе и синтезе*, за потребе проучавања доступних извора Пиклер приступа, те остале релевантне литературе, а како би поставила теоријске темеље и методолошке основе истраживања, те ову методу користи при анализи и интерпретацији прикупљене истраживачке грађе, а за потребе извођења закључака емпиријског истраживања;
- *дескриптивну* односно *сервеј методу*, током прве фазе истраживања за потребе регистровања и интерпретације појава ниво благостања и укључености дјецe, однос дјецe и васпитача, педагошко-методичке специфичности васпитно-образовног рада и његе у јасличким групама, у њиховом изворном облику без опструисања;
- *акциону методу*, током друге фазе истраживања за потребе провјеравања примјенљивости и ефикасности изабраних елемената Пиклер приступа у јасличким групама кроз израђени програм обучавања васпитача за рад по Пиклер приступу;
- *методу дискурса*, коју је издвојила као саставну методу акционог истраживања, а за потребе стављања учесника акционог истраживања у позицију саистраживача, односно заједничког одлучивања и планирања корака унутар акционог истраживања са васпитачима.

Кандидаткиња је користила сљедеће истраживачке технике:

- *научно посматрање* у двије варијанте: 1) *непосредно посматрање* током прве и треће истраживачке фазе, како би захватила појаве ниво благостања и укључености дјецe и 2) *посматрање са учеићем* током све три истраживачке фазе, а нарочито за потребе акционог истраживања;
- *дубински интервју*, током прве и треће фазе истраживања како би испитала мишљења васпитача о специфичностима њиховог рада те о вриједностима и могућностима примјене Пиклер приступа;
- *скалирање*, током прве и треће фазе истраживања како би испитала процјене васпитача о односима које имају са сваким дјететом и о педагошко-методичким специфичностима њиховог васпитно-образовног рада и њега у јасличким групама;
- *квалитативну анализу садржаја*, током свих фаза истраживања а како би анализирали различите садржаје (изабрану литературу, транскрипте интервјуа, дневнике посматрања, протоколе посматрања, повратне информације васпитача).

Кандидаткиња је користила сљедеће истраживачке инструменте:

- *Левенску скалу благостања и укључености* (коју је уз сагласност аутора преузела и превела),
- *Протокол посматрања у двије варијанте*,
- *Водич интервјуа о специфичностима рада васпитача у јаслицама и могућностима примјене идеја Еми Пиклер*,
- *Водич интервјуа о вриједностима и могућностима примјене идеја Еми Пиклер након програма обуке*,
- *Скалу – однос дјетета и васпитача, кратку верзија* (коју је уз сагласност аутора преузела и превела),
- *Скалу ставова васпитача о педагошко-методичким специфичностима њиховог рада у јасличким групама у односу на приступ Еми Пиклер*,
- *Протокол за квалитативну анализу садржаја дневника посматрања истраживача*,
- *Протокол за квалитативну анализу садржаја биљеишки васпитача током примјене Програма*,
- *Протокол за квалитативну анализу транскрипата дубинских интервјуа*.

При обради података кандидаткиња је примијенила мјешовити приступ. Квантитативну односно статистичку обраду података вршила је уз помоћ статистичког програма (SPSS 20.0 for Windows), а примијенила је сљедеће статистичке поступке: рачунање Кронбаховог алфа коефицијента релијабилности, факторску анализу, анализе дескриптивних статистичких показатеља (фреквенције, проценти, аритметичке средине, стандардне девијације, минимум, максимум) у оквиру различитих истраживачких варијабли, процјене нормалности расподеле унутар различитих истраживачких варијабли, рачунање Спирмановог ро коефицијента корелације, непараметријске поступке Крускал-Волисов тест, Ман-Витнијев У тест, Вилкоксон тест ранга, и рачунање величине ефекта (утицаја) преко коефицијента корелације r при тестирању разлика између вриједности унутар више показатеља. Квалитативну анализу је радила путем тематске анализе садржаја. Дио квалитативне анализе је обавила уз помоћ QCAmap софтвера за квалитативну анализу садржаја.

Методологија истраживачког рада је адекватно изабрана у односу на постављене

циљеве, задатке и хипотезе истраживања. Изабране методе, технике и инструменти те поступци квалитативне и статистичке обраде података су савремени и научно коректно примијењени уз поштовање етичких стандарда.

У односу на првобитни план, кандидаткиња је учинила одређене измјене у постављању истраживачких циљева, задатака и хипотеза, које нису суштински мијењале одбрањени истраживачки пројекат. Кандидаткиња наводи сљедеће измјене и аргументе за исте:

- постављене циљеве, задатке и хипотезе теоријског проучавања и емпиријског истраживања је језички преформулисала како би били јаснији за разумијевање,
- одустала је од првобитно постављеног дијела трећег задатка емпиријског истраживања и одговарајуће појединачне хипотезе који су се односили на провјеравање ефеката акционог истраживања у виду промјена мишљења васпитача о вриједностима и могућностима примјене приступа, због тога што је истраживање показало да су почетна мишљења васпитача о приступу била позитивна, те због тога што је четврти истраживачки задатак обухватио цјеловиту анализу мишљења и искустава васпитача о вриједностима и примјенљивости препорука Пиклер приступа;
- нумерацију навођења хипотеза је промијенила како би очигледније одговарала поставкама задатака, при чему је раздвојила циљеве, задатке и хипотезе теоријског проучавања од оних емпиријског истраживања.

Кандидаткиња је укупном теоријском проучавању и емпиријском истраживању приступила научно, објективно и критички. Реализовано истраживање је по обиму те по приступу адекватно. Може се закључити да су резултати које је кандидаткиња добила и интерпретирала, односно закључци до којих је дошла поуздани и значајни у оквиру постављене теме дисертације.

1. Описати и дати основне карактеристике материјала који је обрађиван, критеријуме који су узети у обзир за избор материјала.
2. Дати кратак увид у примијењени метод истраживања, при чему је важно оцијенити сљедеће:
  - 2.1. Да ли су примијењене методе истраживања адекватне, довољно тачне и савремене, имајући у виду достигнућа на том пољу у свјетском оквиру;
  - 2.2. Образложити евентуалне измјене првобитног плана истраживања;
  - 2.3. Да ли је обим истраживања довољан за доношење поузданих закључака или је потребно проширити постојеће или увести нове методе;
  - 2.4. Да ли је статистичка обрада података адекватна, ако је кориштена при обради резултата.

6. РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Кандидаткиња је утврдила да Пиклер приступ није довољно познат на нашем говорном подручју, те да у доступној литератури недостаје систематичан приказ обиљежја рада по Пиклер приступу, односно конкретизација његових педагошко-методичких специфичности примјенљивих у јасличким групама. Резултати теоријског проучавања кандидаткиње су сљедећи:

- на основу детаљног теоријског проучавања свих доступних извора у вези са радом Еми Пиклер и настанком Пиклер приступа дала је преглед свих идентификованих педагошко-методичких специфичности, у оквиру различитих сегмената организације васпитно-образовног процеса у јасличким групама;

- на основу компарације Пиклер приступа и два приступа у раду са дјецом јасличког узраста које је идентификовала као савремене и научно утемељене (приступа развојно примјерене праксе и приступа заснованог на односима) закључила је да Пиклер приступ има обиљежја која садрже оба приступа.

Најзначајнији резултати квантитативног дијела емпиријског истраживања кандидаткиње су сљедећи:

- утврдила је да постоји усаглашеност између Пиклер приступа и контекста јасличког васпитања Републике Српске у оквиру три разматрана домена рада (организација простора, омогућавање слободе и одлагање интервенције током дјечијих игара и других активности),
- пронашла је да постоје суштинске разлике између Пиклер приступа и контекста јасличког васпитања Републике Српске у оквиру домена рада васпитача који се односи на организацију активности које имају елементе подучавања,
- утврдила је да статистички значајно више нивое благостања имају дјеца која су повјерена васпитачима чији је рад, у цјелини гледано, више усаглашен са приступом Еми Пиклер ($z = -2,54, p = 0,011$), и да статистички значајно више нивое укључености имају дјеца која су повјерена васпитачима чији је рад у погледу организованих активности ($z = -2,89, p = 0,004$) и омогућавања слободе ($z = -2,79, p = 0,005$) више усаглашен са приступом Еми Пиклер,
- утврдила је да статистички значајно ближе односе имају дјеца са васпитачима чији је рад, у цјелини гледано ($z = -2,85, p = 0,004$), те у погледу организованих активности ($z = -4,1, p = 0,000$) и омогућавања слободе ($z = -3,4, p = 0,001$) више усаглашен са приступом Еми Пиклер,
- утврдила је позитивне ефекте акционог истраживања у виду статистички значајних повећања у показатељима нивоа благостања ($z = -3,18, p = 0,01$) и укључености ($z = -4,08, p = 0,000$) дјете те у близости ($z = -4,75, p = 0,000$), као једној од двије мјерене димензије односа дјете и васпитача.

Најзначајнији резултати квалитативног дијела емпиријског истраживања кандидаткиње су сљедећи:

- потврдила је квантитативним дијелом утврђене усаглашености и разлике између Пиклер приступа и контекста јасличког васпитања Републике Српске, те дошла до сазнања о разлозима који стоје иза конкретних поступања васпитача у различитим доменима рада,
- током акционог истраживања утврдила је позитивне ефекте примјене изабраних препорука Пиклер приступа у јасличким групама у виду растерећења васпитача, освјештавања сопственог понашања и дјеловања, дубљег разумијевања дјете и квалитетнијег повезивања са њима, те у виду задовољства, отворености, заинтересованости, напретка у сарадњи и самосталности дјете,
- идентификовала је различите тешкоће у примјени разматраних препорука Пиклер приступа од којих су најзначајније број дјете у групи, узрасни састав групе, обиљежја простора, присуство дјете са потешкоћама, због чега је закључила да успјешна примјена препорука Пиклер приступа тражи усаглашавање ових услова са онима које он препоручује.

Резултате које је добила кандидаткиња је кроз дискусију довела у везу са резултатима различитих савремених истраживања.

На основу свих резултата теоријског и емпиријског рада кандидаткиња је

издвојила вриједности примјене идеја Еми Пиклер у контексту савременог јасличког васпитно-образовног процеса. Кандидаткиња је закључила да препоруке Пиклер приступа не треба схватити као апсолутне и искључиве, односно да их је потребно адаптирати како би одговарале специфичностима институционалног и друштвеног контекста у који се имплементирају.

Комисија сматра да је кандидаткиња резултате приказала јасно, правилно и логично, те да је при њиховом приказивању, тумачењу, дискусији и интерпретацији показала критичност и објективност.

Кандидаткиња указује на ограничења спроведеног истраживања као што су осипање узорка, селективност у обухватању различитих домена рада васпитача, недостаци повезани са примјеном квалитативне истраживачке парадигме, те везаност за један институционални контекст која ограничава могућност генерализације резултата.

Кандидаткиња даје пројекцију за различита будућа истраживања. Сматра да би будућа истраживања могла бити усмјерена провјеравању веза исхода учења и педагошко-методичких специфичности Пиклер приступа, затим испитивању веза између параметара који су обухваћени истраживањем и параметара као што су пол, узрасти дјецe унутар јасличког, дужина стажа васпитача и други, затим испитивању утицаја културолошких фактора на спровођење Пиклер приступа, те испитивању могућности примјене препорука приступа током читавог предшколског периода.

Комисија сматра да је кандидаткиња укупним радом одговорила на постављену тему дисертације, те да добијени резултати те синтеза коју је кандидаткиња дала у виду идентификованих вриједности идеја Еми Пиклер имају значајне педагошке импликације.

1. Укратко навести резултате до којих је студент дошао.
2. Оцијенити да ли су добијени резултати јасно приказани, правилно, логично и јасно тумачени, упоређујући их са резултатима других аутора и да ли је студент при томе испољавао довољно критичности.
3. Посебно је важно истаћи до којих нових сазнања се дошло у истраживању, који је њихов теоријски и практични допринос, те да ли указују на нове правце истраживања.

7. ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

Докторска дисертација *Педагошко-методичке вриједности и примјенљивост идеја Еми Пиклер у контексту савременог јасличког васпитања и образовања* је настала на основу самосталног, систематичног и студиозног рада кандидаткиње Тање Глишић. Дисертација садржи интердисциплинарно и научно засновано теоријско утемељење, те методолошки прикладно и оригинално истраживање, чији су резултати дати систематично, те дискутовани и интерпретирани критички.

Резултати емпиријског истраживања су прегледни и коректно интерпретирани, а на основу њих су изведени научно поуздани и педагошко вриједни закључци о вриједностима и могућностима примјене истраживаног приступа у савременом контексту јасличког васпитања и образовања. Укупни резултати теоријског проучавања и емпиријског истраживања кандидаткиње прошурују досадашња сазнања о специфичностима организације процеса васпитања, образовања и њега дјецe јасличког узраста и могућностима његовог унапређивања, те могу бити основа за будућа истраживања. Тиме дисертација даје значајан допринос педагошкој науци, нарочито у оквиру подручја предшколске педагогије и методике васпитно-образовног рада.

Комисија позитивно оцјењује докторску дисертацију *Педагошко-методичке*

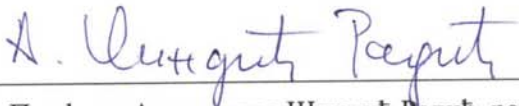

вриједности и примјенљивост идеја Еми Пиклер у контексту савременог јасличког васпитања и образовања кандидаткиње Тање Глишић те предлаже Научно-наставном вијећу Филозофског факултета и Сенату Универзитета у Бањој Луци да се прихвати и да се кандидаткињи одобри јавна одбрана докторске дисертације пред назначеном Комисијом.

1. Навести најзначајније чињенице које дају научни значај тези.
2. На основу укупне оцјене дисертације, комисија предлаже:
  - да се докторска дисертација прихвати, а студенту одобри одбрана,
  - да се докторска дисертација враћа студенту на дораду (да се допуни или измијени) или
  - да се докторска дисертација одбија.

Мјесто и датум: 15.07.2024. године
Бања Лука и Копар,

Проф. др Тања Станковић-Јанковић, редовни
професор
Предсједник комисије

Проф. др Александра Шиндић Радић, редовни
професор

Члан

Проф. др Јурка Легичник Водопивец, редовни
професор
Члан